

1 ra Xuua

Ja ua rá mʉdi rá carta bi 'yo'tra Xuua.

¹ Nunq̄ r̄a Jesucristo di unna 'da'yo te, dadi cuat'ah̄ ua ja r̄a carta te'o n̄a. Guehnq̄ ya mi 'b̄ai hangu r̄a pa n̄a, hante ngue d̄i nhohyø cosa i ja. Dá øhme te bi mamp'ʉ ha bi nya. Di 'bähme p'ʉ di h̄ethe. Majuani dá nuhe, 'n̄e dá thädi conma 'yeh. ² Nunq̄ di unna 'da'yo te, bi 'yøt'e ngue d̄a fad̄i te'o na. Dá nuhe, janangue nuya d̄adi jahe majuani ngue d̄a nuhe. Nuyá, dí xi'ah̄ ngue nunq̄ di unna 'da'yo te, hin'yʉ ha bá fudi 'n̄e hinha rá nzegui ngue 'b̄ai. Nunq̄, mamb̄i 'büp'ʉ bí 'bührá Papá, pe bi zœcua ngue d̄a nnuhe. ³ Dí xi'ah̄ ngue d̄a nugähe n̄a, 'n̄e d̄á øsehe te bi ma, n'namhma ngue 'n̄e ah̄ 'da gdá n'amigohʉ n̄a Oja ma Papáhʉ, connā Jesucristo rá Ts'unt'ʉ Oja. ⁴ Nuya dí ot'ah̄ ya yø hya jaua, n'namhma ngue man'na mathoguitho gujohyahʉ.

---

⁵ Nunq̄ r̄a hya bi xänngähe r̄a Jesucristo, guehnq̄ dí xi'ah̄ naya, ngue nunq̄ Oja xandønho, hin temä hya d̄adi n̄equi ngue hinga njuani. ⁶ Nu'mø dí ena ngue d̄adi n'amigohʉ Oja, 'n̄e hinga njuani te dí øthʉ, ya d̄i n̄equi ngue himma juani te dí mmamhma. 'N̄e himma juani ngue dí pad̄i ga øthʉ r̄a nho. ⁷ A nu'mø dí 'yo manhohʉ tengutho Oja ngue gä r̄a nho øt'e, majuani ngue d̄adi n'amigo

n'na ngu n'naju 'mø. 'Nε di nhogui gätho ma ts'oquihu conná nguehrá ji bi männə Jesucristo.

⁸ A nu'mø ga ɛnə ngue hin'yu ma ts'oquihu, daði nhýäsehu 'mø, himm juanı te di mmamhmu.

⁹ Pe nu'mø ga xihmu Oja ngue ja ma ts'oquihu, di punngə ma ts'oquihu, di hogahu'a te gäma nts'ohu i ja. Porque Oja da 'yøt'a te ni 'yøp'u, di punngahu tengutho bi ma. ¹⁰ Pe nu'mø ga ɛnə ngue hin temə ts'oqui xtá øthu, nu'mø ya di nnu bethanıhu Oja 'mø. Nunə rá hya Oja p'uya, ya hingə edi ɛc'ɛihu.

2

¹ Ague ma basi'ahu, di ot'ahu ya yø hya jaua n'namhmə ngue hingui 'yøthu ra ts'oqui. Pe nu'mø to bi 'yøtra ts'oqui, i 'bu'qu ma hojpatehu p'u bí 'buhmə Papáhu. Nunə guehnə ra Jesucristo nə, 'nε guehnə hin'yu ra ts'oqui nə. ² Nunə ra Jesucristo bi du ngue bi hogə ma ts'oquihu, 'nε hingə høngtho gahu, sinoque bi du ngue di hojpəbi yø ts'oqui gätho yø ja'i 'bu'qu nximhäi.

³ Nu'mø di øthu te di manda Oja, ya di haxhu njuanı ngue di pahmu Oja 'mø. ⁴ Pe nu te'o ngue ɛnə: "Nugä di pacä Oja", i ɛnə, pe hingui øt'e te di manda Oja, nuná, guehnə ra ja'i fehnı nə, himma juanı ngue ra mpadjuui Oja. ⁵ Nu ra ja'i ngue øt'e te di manda Oja, guehnə majuanı ngue padi xanho ha di ma Oja nə. Gue'a gui nεqui ngue n'youi Oja ra ja'i'a. ⁶ A nu ra ja'i ɛnə ngue n'youi Oja, i ja ngue di n'yo tengutho i n'yo ra Jesucristo 'mø mi m'macua.

---

⁷ Ague ma zi cu'ahu, nunə rá hya da ot'ä ua ja ra carta daði 'bep'ahu gui 'yøthu ya, himm 'da'yo

na. Guehnā rā hyā bī m'mep'i gui 'yøthā 'mø gamba
 ᵔc'εihā rā hogā 'da'yo hyā mā m'met'o nā. ⁸ A nuyá,
 entho mā'da'yo nā rā hyā dādi 'bep'i gui 'yøthā ya,
 porque majuaní ngue nunā rā hyā nā, ja di 'uecrā
 'bexui yucua ja rā ximhāi nā. A nuya ngue ndap'
 bi zā mā'yoní rā hyā ya, entho di dayot'a n'na rā
 nyot'i p'u ni ma rā hyā. Nunā rā Jesucristo, nū te gā
 mmānnā rā hyā jaua, gā bi 'yøt'e. A nuyá, xquet'a
 'nε'ahā guí Øthā'a te mmānnā rā hyā nāya.

⁹ Nu rā ja'i εnā ngue ya xānho te gā 'yo, pe
 nnū mān'ā drā cu, guehnā rā ja'i di siguetho ngue
 xants'o ga 'yo nā. ¹⁰ Nu rā ja'i di mahrā cu, ya
 xānho te gā 'yo. Hin'yā p'u di t'εmbi ngue go rā
 ts'oqui p'u øtra ts'oqui mi'da yø ja'i. ¹¹ Pe nu rā ja'i
 ngue nnū mān'ā drā cu, emma 'bui, pe rā nts'o ga
 'yo. Hingui pādi te dā n'yo, porque nū'a rā nts'o ja
 rā mmāi, gue'a corporā rā n'yomfεnī'a.

¹² Ague mā basi'ahā, ngunā rā hyā dí ot'ahā ua ja
 rā carta jaua, porque ya bi puñngā mā ts'oquihā
 Oja ngue bi dū rā Jesucristo connā nguecjā. ¹³ A
 nū yø daja'i, ngunā rā hyā dí ot'ahā ua ja rā carta,
 porque bi zōni gá pāhmā te'o nā ya mi 'bāi hante
 ngue di nhohyø cosa i ja. A nū yø ts'ant'u, ngunā
 rā hyā dí ot'ahā ua ja rā carta, porque ya gá tāphā
 rā zithū.

Ague mā basi'ahā, ngunā rā hyā dí ot'ahā ua ja
 rā carta, porque bi zōni gá pāhmā Oja mā Papáhā.
¹⁴ A nū yø daja'i, ngunā rā hyā dí ot'ahā ua ja rā
 carta, porque bi zōni gá pāhmā te'o nā ya mi 'bāi
 hante ngue di nhohyø cosa i ja. A nū yø ts'ant'u,
 ngunā rā hyā dí ot'ahā ua ja rā carta, porque guí
 dāhā ngue gá 'yεc'εihā rā hyā Oja p'u ja nī mmāihā.
 Ya gá tāphā rā zithū.

15 'Yo gədi hoh₧ r₧ nts'o jaua ja r₧ ximhāi. Nu to di ho r₧ nts'o jaua ja r₧ ximhāi, guehn₧ r₧ ja'i hingui padi di m₧'₧ a m₧'₧ Papáh₧ n₧. **16** Porque nu'a te g₧ r₧ nts'o jaua ja r₧ ximhāi, hingrá ts'ānni Oja, sinoque rá ts'ānnise yø ja'i. Nu yø ja'i øt'a te yø pähäse. Nu te g₧ h₧ţi, g₧ nne ngue dyø mm̧eti, di 'y̧ts'i ngue'a te ga' b̧ai. **17** Pe yø ja'i d₧ thogui, d₧ gue'a te yø pähä yø ja'i d₧ thogui. Pe nu r₧ ja'i ørpabi r₧ pähä Oja i b̧ai para zantho.

18 Ague m₧' basi'ah₧, ya ni ma d₧ gaxra pa ya. Nu'ah₧, ya xcá 'yøhm₧ ngue rá nşiui r₧ Cristo i ja ngue di m'm̧ui. A nuyá, ya 'b̧ai x̧anģu yø ja'i şu'a r₧ Cristo ya. Janangue dí pahm₧ ngue ya ni ma d₧ gaxra pa. **19** Nu r₧ ja'i ngue rá nşiui r₧ Cristo, guehn₧ himma juaņi ngue m₧' mmi'y̧c'εih₧ na, jaņangue 'uegue. A nu'mø nm̧ajuani ngue m₧' mmi'y̧c'εih₧, 'daua gdi n'yoh₧ 'mø. Pe i 'uegue para ngue di ņequi x̧anho ngue himma juaņi m₧' mmi'y̧c'εih₧.

20 Pe nu'ah₧, ya bá pen'nah₧ r₧ Espíritu Santo r₧ Cristo. Guehn₧ r₧ Espíritu Santo øt'e ngue guí pahm₧ ndana r₧ hya majuaņi, ndana himma juaņi. **21** Hindá ot'ā ua ja r₧ carta 'da yø hya hingui pahm₧, sinoque ya guí pahm₧ ngue majuaņi ya yø hya dí xi'ah₧. 'Ņe guí pahm₧ ngue nuņa r₧ hya majuaņi, hin tem̧a fehņi n'youi.

22 Ma ga pahm₧ ndana r₧ ja'i fehņi ya. Nuņa r₧ fehņi ya, guehn₧ r₧ ja'i i mm̧a ngue r₧ Jesús hinga guehn₧ r₧ Cristo bá ex Oja ngue di ndast'abi n₧. Nuņa p'uya, guehn₧ r₧ nşiui r₧ Cristo n₧, porque çon'a r₧ Papá, 'ņe çonnbab̧i r₧ Ts'ant'₧ Oja. **23** Nu

ra ja'i εmbi ngue hinga guehnä rä Jesús rá Ts'unt'ü Oja, guehnä hinguí n'youi rä Papá na. Pe nü rä ja'i i mma ngue rä Jesucristo, guehnä rä Ts'unt'ü Oja na, guehnä rä ja'i n'youi rä Papá na.

²⁴ Janangue dämä 'yεt'ammuihü na rä hyä rá mädi gá 'yøhmu. Nu'mø ngue guí 'εt'ammuihü na rä hyä rä mädi gá 'yøhmu, ya guí n'yohü rä Ts'unt'ü Oja 'mø, xquet'a 'nε'ä rä Papá guí n'yohü p'uya. ²⁵ 'Nε xquet'a rä Jesucristo bi yat'i ngue di 'daczü rä 'da'yo te para zantho.

²⁶ Dí ot'ahü na rä hyä na, n'namhma guí pahmä ngue 'yop'ü 'da ngue nne dä hyä'ahü. ²⁷ Ra Jesucristo bá pənhnä Espíritu Santo dä mä'ahü. Janangue nuyá, ya himma hyoni ngue to dä xän'nahü te'o ya yø fehni dí xi'ahü ya. Porque gues'eä rä Espíritu Santo dä xän'nahü gätho, ndana majuaní, ndana himma juaní. A nu'a te dä xän'nahü na rä Espíritu Santo, gä gue'ä majuaní, hingra fehni. Janangue nuyá, hont'ä rä Cristo dä 'yo ní mmuihü ya, porque gue'ä xän'nahü rä Espíritu Santo'a.

²⁸ Ague mä basi'ahü, hont'ä rä Cristo dä 'yo mä mmuihü ya, n'namhma ga hahü nzammui 'mø dä nuhü'ä, ya hinga pes'mä sähü 'mø bá εhe. ²⁹ Ya guí pahmä ngue rä Jesucristo, gä rä nho i n'yo'ä. Xquet'a jatho ngue guí pahmä ya ngue nü to gä 'yo manho, gue'ü yø basi Oja'ü.

3

¹ Ma ga pahmä ya ngue majuaní dí macjü na Oja mä Papáhü, porque nuyá, ya yø basi gahü Oja ya. 'Nε majuaní ngue guecjü yø basi gahü Oja. Pe mi'da

yø ja'i, h_íngui p_ád_i ngue yø b_ás_i gah_ü Oja'_ü, porque yø ja'i h_íngui p_aOja. ² Ague m_a zi c_ü'ah_ü, ya yø b_ás_i gah_ü Oja ya, 'n_e tobe h_índí p_ahmu x_anho tengu g_a cohm_ü 'm_o r_a nzegui. P_e dí p_ahmu ngue n_ü'm_o b_a _éhr_a Jesucristo, ya g_a cohm_ü tengutho'a, porque ya g_a nnurpah_ü r_a hm_i tengu. ³ N_ü te'o gä t_ó'mi ngue d_a gohi tengutho r_a Jesucristo, ya h_ép'_ü r_a nts'o, i nne d_i n'yo x_anho r_a ja'i tengutho i n'yo r_a Jesucristo.

⁴ N_ü to gä øtr_a ts'oqui, guehya nuispab_i r_a ley Oja ya. Porque r_a ts'oqui, gue'a ngue nhu_its'i r_a ley'a. ⁵ Ya guí p_ahmu ngue r_a Jesucristo b_a _écua ja r_a ximh_ai ngue di hog_a m_a ts'oquih_ü. P_e nuná, h_ín tem_a ts'oqui bi 'yø'na. ⁶ N_ü to gätho n'youi r_a Jesucristo, ya h_índi siguetho øtr_a ts'oqui. P_e n_ü to gä øtr_a ts'oqui, guehya h_íngui t_ímp'_ü ja yø mm_ai hanja n_a r_a Jesucristo ya, 'n_e h_íngui p_ád_i te'o n_a r_a Cristo.

⁷ Ague m_a b_ás_i'ah_ü, 'yo to di h_ä'ah_ü ngue gui 'yøth_ü r_a ts'oqui. N_ü r_a ja'i 'yo m_anho, ya x_anho tengutho r_a Jesucristo x_anho'a. ⁸ P_e n_ü'ü g_a 'yot'a ngue r_a ts'oqui øt'e, r_a zith_ü n'youi'. Porque r_a zith_ü di siguetho øtr_a ts'oqui'a, ast_a gue'm_o m_am_bi d_a'm_i b_a øtr_a ts'oqui. Janangue b_a _écua r_a Ts'unt_ü Oja ngue di ts'onnb_a r_a 'b_éf_i r_a zith_ü.

⁹ N_ü'ü yø b_ás_i Oja, ya h_íngui øtr_a ts'oqui, porque ya b_i nth_aui r_a 'da'yo te di un'Oja. Ya h_íngui nne di sigue d_a 'yøtra ts'oqui, porque ya yø b_ás_i Oja. ¹⁰ Ja d_i n_equ_i ua ya, ndan_a gue'a yø b_ás_i Oja, ndan_a gue'a yø b_ás_i r_a zith_ü. N_ü to gä h_íngui nne d_a 'yøtra nho, ogue h_íngui nne d_i m_ahrá mm_jc'_üui, guehya h_íngyø b_ás_i Oja ya.

-----
11 Nuna ra hya ra mädi ga 'yøhmu, guehna
 mmanna ngue n'na ngu n'naja, jatho ga mädi
 gätho ma mmic' ɛihu. **12** Hinga Øthu tengutho ra
 Caín ngue märá n'youi ra zithu, janangue bi hyo
 ra n'yohu. ¿Ha bi nja ngue bi hyo? Bi hyo, porque
 ra Caín xants'o te mi Øt'e, janangue bi seyabi ra
 n'yohu nuna mi Øtra nho.

13 Ague ma zi cu'ahu, nu'mø bi nu män'ahu
 yø ja'i ua ja ra ximhäi, 'yo gädi 'yøthohu hanja.
14 Porque mäm'met'o emma di 'bähmu, pe entho
 ya xtáda tuhu. A nuyá, ya da nthuhu ra 'da'yo te
 ya. Di pahmu ngue da nthuhu ra 'da'yo te, porque
 dadi mähma cuhu. Nu to hindi mähyø cu, emma
 'bäi, pe entho ya xaq ndu. **15** Nu to ga nnu män'
 ra cu, sutho ngue ra hyote. 'Né gui pahmu ngue
 nu'a ya ga 'bä'a ngue ra hyote, hinga n'na di nthuui
 ra 'da'yo te. **16** Ra Cristo bi 'yurcahu te ga mbøn'a
 ngue di mahrä mmic' ɛui n'na, ngue bi n'uni bi du
 connä nguecju. Xquet'a ga njathu p'uya, nu'mø ja
 ngue da thoju connä nguehmä cuhu, ya da zä. **17** Xi
 n'na ra ja'i ngue xangu te petsi, 'né da nu ra cu
 ngue hin'yu te da hyoni, nu'mø hindi huequi ngue
 di unni te honi, ¿hague da nzä da 'yɛnä ngue di
 ma Oja p' ja ra mmai 'mø? **18** Ague ma basi'ahu,
 hinga høntho da bømma nehu ngue dadi mähma
 mmic' ɛihu, sinoque di nequi ngue majuqäni dadi
 mahmu, ma ga fäxhu ma mmic' ɛihu.

-----
19 Nu'mø majuqäni dadi mähma mmic' ɛihu, ya
 di pahmu njuqäni ngue di Øthu'a te mmanna hya
 Oja 'mø. Ya majuqäni ngue hu ma mmahu ngue
 ya hinda zacju Oja p'uya. **20** Xi'mø ngue su ma

mmaih ngue hindí øth xanho'á te mmanná hya, pe nu'á go da man'Oja, ge'á di nja'á, hingá nu'á go ga mmamhm. Porque pase Oja te øt'e. 21 A nuya ma zi cu'ah, nu'mø ya hinguí su ma mmaih ya, ya säp'u ga hah ra ts'edi ga nzohmu Oja 'mø. 22 Nu'mø te gäm cosa ga äphu Oja, di 'dacju Oja te di nneh, porque nuya yø hya di manda, di ɛc'ɛih, nu te nnu manho Oja, ge'á di øth'á. 23 Nuna ra hya di manda Oja, guehná ngue ga ɛc'ɛih ra Jesucristo rá Ts'unt'u. 'Nɛ ga øth te di manda na puya ngue n'na ngu n'naju ga mädi gätho ma mmi'yɛc'ɛih. 24 Nu to ga øt'a te ra hya di manda Oja, ya yø n'youi Oja. Nu'á nná pahm ngue di n'yohu Oja, ngue bá penngahu ra Espíritu Santo.

4

1 Ague ma zi cu'ah, nu to bi zä ma ja'i da yenq ngue ra Espíritu Santo di bennbabi ra hya da ma, 'yo sä 'bexque'á guí ɛc'ɛih te mmaq. 'Be dami hyacju ra güenda xandønho te ra hya mmaq, n'hamhm guí pahm ngue'mø majuani rá hya Oja mmaq, ogue hin'ná. Porque xangu yø fehni pøngahy ya 'yo ndap'u bi zä. 2 Nuyá, ga xi'ah ha gdí pahm ngue'mø majuani ra Espíritu Santo di bennba ra hya mmanná ja'i ogue hin'ná. Nu to gätho mmanya ngue ra Jesucristo majuani bi nja'i, guehná ra hya Oja mmanná. 3 Pe nu to gätho mmanya ngue himbi nja'i ra Jesucristo, guehná hinguí n'youi ra Espíritu Santo ná, sinoque guehná ra hya ngue ra nshiui ra Cristo ná. Pe ya xcá'yøhm ngue ja ngue di n'yo ua ja ra ximhäi'á ra hya ngue ra fehni. 'Nɛ ya 'yo'á ra hya'á ya.

⁴ Ague mā basi'ah, ya yø ja'i'ah Oja ya. Janangue ya gá taphu' u yø fehní pøngahya. Porque nñuña rā Espíritu Santo guí n'yohu, man'na xanzaqui ná ngue'a rā zithu n'youi yø ja'i ua ja rā ximhäi. ⁵ Nu' u yø fehní pøngahya, yø n'yohu yø ja'i' bæcua ja rā ximhäi' u, janangue mmán'a te ja ua ja rā ximhäi. Yø ja'i' bæcua ja rā ximhäi p'aya, nnu manho rā hya mmanya yø fehní. ⁶ Pe nuju, ya yø ja'igah Oja. Nu te'o ya rá mpadiui Oja ya, di ho dä 'yøhya yø hya dí xännbæhe yø ja'i. Pe nu to hingrá mpadiui Oja, hingui nne dä 'yøhya yø hya dí xännbæhe yø ja'i. Guehna gdá pahmu naya ndana rā ja'i majuaní rā hya mma, ndana rā ja'i himma juaní te mma.

---

⁷ Ague mā zi cu'ah, nu'u mā mmí'yec'ëih ya, jatho ngue ga mmahmu n'na ngu n'naju' u ya. Porque nu'a dí mahrá mmic'ëiui, guehna øt'a te rá ts'anni Oja ná. Nu'a dí mahrá mmic'ëiui, gue'a rā basi Oja'a. Gue'a rā mpadiui Oja'a. ⁸ A nu'a híndi mahrá mmic'ëiui, hingrá mpadiui Oja'a, porque Oja dí mädi gätho yø ja'i. ⁹ Ja dí nequi p'aya ngue dí mäcjü Oja, porque bá penhná 'dants'ant' u ua ja rā ximhäi, para ngue dä zäp' u ga nthehu rā 'da'yo te conná ngue'a. ¹⁰ Xindá hangu gadí mahmu Oja, pe hinjam'mø dä zä ga ørpahu tengutho guí mäcjü. Pe bi 'yurcahu Oja ha guí mäcjü, ngue bá penhua rá Ts'ant' u ngue dä du ngue di hogu mā ts'oquih.

¹¹ Ague mā zi cu'ah, nu'mø ngu'a bi 'yøt'Oja ngue i mäcjü, nu'u mā mmí'yec'ëih, jatho ngue ga mmahmu n'na ngu n'naju' u ya. ¹² Nuna Oja, hinjam'mø to dí nnu ná. Pe nu'mø dädi mmadi

n'na ngū n'najh, ya dí n'yohh Oja 'mø. 'Nε mājuānī dādī māhmh Oja 'mø.

¹³ Nunā Oja bá pēnnghah rā Espíritu Santo, guehnā øt'e ngue gā pāhmh ngue dí n'yohh Oja.

¹⁴ Nunā rá Tsənt'h Oja, dā nūsegāhe nā, jānāngue dādī jahe mājuānī ngue rā Papá bá pēnhná Ts'ənt'h ua ja rā ximhāi ngue dā yānyø ja'i. ¹⁵ Nu rā ja'i mma ngue ec'ei ngue rá Ts'ənt'h Oja nā rā Jesús, guehnā rā ja'i rā n'youi Oja nā, ngū Oja, ngū rā ja'i hinhā guī nhyeegui. ¹⁶ Ya dí pāhmh ngue dí mācjh Oja, nu'a dí ec'ehh ngue mājuānī'a.

Nunā Oja dí mādi gātho yø ja'i. Jānāngue nu rā ja'i dí māhrá mmic'ui, ya rā n'youi Oja rā ja'i, n'na ngū n'nā hinhā guī nhyeegui. ¹⁷ Jatho gā māhmh Oja co gātho mā mmāihh, n'namhmma ngue ya hñte gā suh' mø rā pa dānī hyaxra güenda. A nūua ja rā ximhāi ya, nunā Oja rā Papá nā rā Jesucristo, guehnā mā Papáhh nā. ¹⁸ Nu rā ja'i ngue rā mmāi guī mā Oja ya, ya hingui sū dā zu Oja rā ja'i. ¿Teni mantho dā zu rā ja'i 'mø ya rā mmāi guī mādi? Sū rā ja'i dā zu Oja, pe gue'mø hingrá mmāi guī mādi.

¹⁹ A nūjā dādī māhmh Oja ya, porque bi dimma mmāihh ngue rā mādi go bi mācjh Oja. ²⁰ A nū rā ja'i dā 'yēnā ngue dí mā Oja, pe nnū man'h drā cu, guehnā rā ja'i fēhnī nā. Porque rā ja'i hñdī māhrá cu nuna i nnū, ¿hague dā nzā dí mā Oja nuna hingui nnū 'mø? ²¹ Guehnā rā hyā dí mānda Oja nāya ngue nū rā ja'i enā ngue dí mā Oja, jatho dí māhrá cu.

5

¹ Nu to gätho ɛ'ɛi ngue rā Jesús guehna rā Cristo na, guehna rā ja'i rá basí Oja na. A nuyá, nu rā ja'i dí mahrá mmín'yohuui, co 'nɛ'ʉ yø basí na rā n'yohʉ ma mädi jatho ngue dā ma ma mädibí. ² Janangue nu'mø dädi mahmʉ Oja, 'nɛ dí øtha'a rā hya dí mända, ya dí pahmʉ ngue nu'ʉ yø basí Oja jatho dā ma ma mädi. ³ Porque rā ja'i dí ma Oja, gue'a øt'e te dí mända Oja'a. Nu'a te gä dí manda Oja, gä øt'e, hingui nnu manhennítho dā 'yøt'e. ⁴ Porque nu to gätho ya 'bui ngue rā basí Oja, ya hep'ʉ rā nts'o jaua ja rā ximhäi. Nuna ma nt'ɛ'ɛihʉ i ja, guehna ga thaprä nts'o jaua ja rā ximhäi na. ⁵ Hijnongui sā dā hyep'ʉ rā nts'o jaua ja rā ximhäi, hondya yø ja'i ɛ'ɛi ngue rā Ts'unt'ʉ Oja na rā Jesús, guehya yø ja'i hep'ʉ rā nts'o ya.

-----
⁶ Mambá ɛcua rā Jesucristo, bi fadi ngue rā Ts'unt'ʉ Oja 'mø mi nxixya p'ʉ ja rā dehe 'nɛ'mø mi männá ji p'ʉ bi du. Pe hinga høntho bi nxixya, sinoque bi nxixya 'nɛ bi tho. Guese rā Espíritu Santo di ja majuani te'o na rā Jesucristo. A nuná rā Espíritu Santo gä majuani te mma. ⁷ Pe nuya hyu ya, badi ja majuani p'ʉ mahets'i ngue rā Jesucristo guehna rā Ts'unt'ʉ Oja na. Nu'a rā mädi, gue'a rā Papá. Rá yoho, gue'a rā Ts'unt'ʉ Oja, nuná øt'e ngue fadi hanja Oja. Rá hyu p'aya, gue'a rā Espíritu Santo. Nuya hyu ya, 'da'igu mma. ⁸ 'Necua ja rā ximhäi, guehya di ja majuani ya hyu yø hya ya, ja dí haxhu p'ʉ njuani ngue rā Ts'unt'ʉ Oja na rā Jesucristo. Nu'a rā mädi, rā Espíritu Santo øt'e ngue t̄imma mmuihʉ hanja rā hya. A nu'a rā yoho, bi nequi xanho 'mø mi nja rā nxixya. A nu'a rā

hyu, bi fadi xanho 'mø mi tho ra Jesucristo. Gätho ya hyu ya, 'da'igu mmä ngue guehnä rá Ts'unt'ü Oja na. ⁹ Xi'mø bi man'a n'na ra hya yø ja'i 'në dá ec'ihü te bi ma, gomä gue Oja hinga ec'ihü te mmamp'uya. A nuna Oja, guehnä di jasse majuaní te'o na rá Ts'unt'ü na. ¹⁰ Nu'a ec'ibí rá Ts'unt'ü Oja, pase p'ü ja rá mmäi ra ja'i ngue majuaní te ec'ei. Nu'a hinguí ec'ei'a te mmän'Oja, guehnä rá ja'i nnu bethani Oja na, porque hinguí ec'ei'a rá hya bi man'Oja ngue te'o na rá Ts'unt'ü. ¹¹ Guesé Oja di jacju majuaní ngue di 'daczü rá 'da'yo te para zantho. 'Në nuna ra 'da'yo te na, di n'nacju 'mø ga ec'ihü rá Ts'unt'ü Oja. ¹² Nu'a to n'youi rá Ts'unt'ü Oja, ya ja rá 'da'yo te. Pe nü to hinguí n'youi rá Ts'unt'ü Oja, ya hin'yü rá 'da'yo te.

---

¹³ Nuya to ec'ibí rá Ts'unt'ü Oja, dá cuarpabi ra carta ya yø hya jaua, dí nnepe da badi ngue ja rá 'da'yo te para zantho. ¹⁴ Nu'mø dá mat'Ojahü, di hahü nzammü, porque dí haxü njuaní ngue nu'mø dí äphü Oja n'na ra cosa nu'a da ne di 'daczü, nuna Oja ørpä masü te dí xihmü. ¹⁵ Nu'mø dí pahmü ngue ørcähü masü Oja 'mø temä cosa dí äphü, nu'mø dá mat'Ojahü p'uya, dí pahmü ngue di 'daczü Oja te dí äphü.

¹⁶ Nu'mø to padí ngue bi 'yot'a n'na rá ts'oqui rá cu, 'në da zä dí mpunnbi, da marpabi Oja. Oja p'uya di unna 'da'yo te 'mø ngue sá dí mpunnbabí rá ts'oqui. Porque ja rá ts'oqui ngue hin'yü rá punnbi, ya rá castigo tho tø'mra ja'i. Nuna rá ts'oqui na, hinte dí xi'ahü ngue da zä guí marpahü Oja rá ja'i ngue dí mpunnbi. ¹⁷ Nu'a te xants'o, gä

ra ts'oqui'a. Pe ja rä ts'oqui ngue sä dí mpunnbabi
rä ja'i. ¹⁸ Dí pahmä ngue rä ja'i nnøpa Papá Oja,
ya hinga 'yot'a ngue rä ts'oqui da 'yøt'e. Porque rä
Ts'unt'ü Oja fährä ja'i ha ni ma, ya himma japi rä
zithü di ts'onnba rá mmüi rä ja'i.

¹⁹ A nuyá, dí pahmä ngue yø basigahä Oja ya. A
nuya gätho mi'da yø ja'i 'bui rá nguni nximhäi, gä o
rä 'ye rä zithü.

²⁰ A nuyá, ya dí pahmä ngue rá Ts'unt'ü Oja
bá ecua, 'në ya bi xogä mä n'yomfëñihä ngue dá
pahmä ndanä gue'a majuaní Oja. A nuyá, ya dí
n'yohä'a majuaní Oja ya, guehnä rä Jesucristo rá
Ts'unt'ü Oja na. Guehnä majuaní ngue Oja na, 'në
di unna 'da'yo te para zantho.

²¹ Ague mä basi'ahä, 'yo gui thannehä yø dähmä.
Da ngut'ätho.

**Ja ua rā 'da'yo cohi bi gomi Oja yø ja'i
New Testament in Otomi, Tenango (MX:otn:Otomí,
Tenango)**

copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Tenango

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Tenango [otn], Mexico

Copyright Information

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Tenango

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

dd38228d-a3b1-5d0f-91ce-4040e165ce0f